

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, împotriva sentinței Tribunalului Militar al Districtului Militar al regiunii Odesa din 12 mai 1945, în cauza penală în privința lui,

Cozonac Feodor xxxxx, născut în xxxx.

Termenul de examinare:

31.10.2022 – 05.12.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al regiunii Odesa din 12 mai 1945, Cozonac Feodor a fost condamnat în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, în lagăr de corectare prin muncă, cu interdicții în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Cozonac Feodor a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul RSSM, temporar ocupat de trupele germano-române, din luna aprilie 1942 pînă în luna ianuarie 1944 a fost soldat în armata romînă. Ulterior, după un concediu scurt, în luna mai a fost recrutat de un agent al serviciului secret român, sub pseudonimul „Micu”, și primind misiune cu caracter de recunoaștere, a fost lăsat pe teritoriu sovietic. După îndeplinirea misiunii, urma să treacă linia frontului de partea armatei române. Drept remunerare pentru îndeplinirea misiunii a primit 400 ruble sovietice și 2000 lei, adică prin acțiunile sale a comis trădare de patrie, infracțiune prevăzută de art. 54-1 „a” din Codul penal al RSSU (red. 1926).

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, în temeiul art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Cozonac Feodor.

În susținerea argumentelor formulate, Adjunctul Procurorului General interimar a invocat că în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Cozonac Feodor, a fost încălcat dreptul condamnatului la apărare, deoarece cauza a fost examinată în lipsa unui apărător,

participarea căruia era obligatorie, precum și nu s-a ținut cont de declarațiile condamnatului și de lipsa declarațiile martorilor în instanța de judecată.

Astfel, sentința de condamnare adoptată în privința lui Cozonac Feodor, constituie o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în CEDO, și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, reprezintă viciu fundamental care în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*trădare de patrie*”.

Sub acest aspect, Colegiul reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al regiunii Odesa din 12 mai 1945, Cozonac Feodor a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.54-1 lit.(a) din Codul penal al RSSU - „trădare de patrie”, în lipsa unui apărător.

Astfel, la caz se constată că, Cozonac Feodor, fiind condamnat pentru trădare de patrie, cade sub incidența art.3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), urmând a fi reabilitat.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Cozonac Feodor în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul în anulare declarat de către adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, casează sentința Tribunalului Militar al Districtului Militar al regiunii Odesa din 12 mai 1945, prin care *Cozonac Feodor XXXX* a fost condamnat în baza art. 54-1,,a” Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal.

Cozonac Feodor XXXX, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *05 decembrie 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion